

Vzkříšení

Blahoslavený a svatý, kdo má účast na prvním vzkříšení. Druhá smrt nad nimi nemá moc, ale budou kněžími Boha a Krista a budou s ním kralovat tisíc let. (Zj 20, 6)

Bůh vstoupil do lidského příběhu a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk. Tajemství jeho hrobu je naším vítězstvím nad beznadějí smrti. Copak Bůh není věrný? Copak milost, kterou daroval jednomu člověku, nenabízí všem?

1. PŘÍPRAVA

Blahoslavený, kdo bdí a hlídá si šaty, aby nemusel chodit nahý. (Zj 16, 15)

O čem rozmlouváte v těchto dnech vy? Co prožíváte?

S čím přicházíte k dnešní bohoslužbě?

Lze žít křesťanským životem bez tématu vzkříšení?

Jak jste si ve svatpostní době připravili na dnešní den?

Svědčí prázdný hrob o vzkříšení? Je prázdný kostel svědectvím *obrozeného* života místních křesťanů?

2. LÍTOST NAD HŘÍCHY A MODLITBA

Předsedající začne bohoslužbu znamením kříže:

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

„Hrob je prázdný!“ „Nevíme, co se stalo.“ Ani apoštol Petr, ani ten druhý učedník Mariino zděšení nijak nemírní. Sami jsou zaskočení. Evangelista to komentuje: „Ještě totiž nerozuměli Písmu“. V uplynulých týdnech jsme se potřebovali vydatně sytit z bohatého stolu Božího slova, abychom alespoň my v této chvíli nelapali po dechu. Ježíš byl vzkříšen! Člověk byl vzkříšen! Lidský život překonal v Božím náručí bezmoc zatracení. Má to vůbec vliv na naši každodennost?

Následuje chvíle ticha.

V rámci úkonu kajícnosti je možné si obvyklým způsobem umýt ruce a pronášet u toho slova žalmu 51, 4 „Smyj ze mě, Bože, mou nepravost a očišť mě od hříchu.“

V: Ty jsi Beránek obětovaný za spásu světa, Pane:
smiluj se nad námi.

O: Pane, smiluj se nad námi.

V: Temnoty smrti tě nepohltily, Kriste:
smiluj se nad námi.

O: Kriste, smiluj se nad námi.

V: Doprovázíš nás na cestě věčného života, Pane:
smiluj se nad námi.

O: Pane, smiluj se nad námi.

V: Smiluj se nad námi, všemohoucí Bože,
odpušť nám hříchy a doved' nás do života věčného.

O: Amen.

Sláva na výsostech Bohu
a na zemi pokoj lidem dobré vůle.
Chválíme tě. Velebíme tě. Klaníme se ti.
Oslavujeme tě. Vzdáváme ti díky pro tvou velikou slávu.
Pane a Bože, nebeský Králi, Bože, Otče všemohoucí.

Pane, jednorozený Synu, Ježíši Kriste.
Pane a Bože, Beránku Boží, Synu Otce.
Ty, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi;
ty, který snímáš hříchy světa, přijmi naše prosby.
Ty, který sedíš po pravici Otce, smiluj se nad námi.

Neboť ty jediný jsi Svatý, ty jediný jsi Pán,
ty jediný jsi Svrchovaný, Ježíši Kriste,
se svatým Duchem ve slávě Boha Otce. Amen.

Milující Bože,
slavíme tento den v radosti a jásotu.
S úžasem jsme svědky tvé lásky, kterou odhaluje prázdným hrob.
Dej, prosíme, abychom si nenechávali zprávu o Vzkříšeném pro sebe,
ale vždy byli jejími nositeli všem lidem v našem životním prostoru.
O to tě prosíme skrze Krista, našeho Pána.

3. NASLOUCHÁNÍ PÍSMU

Blahoslavený, kdo čte, i ti, kteří slyší slova tohoto proroctví a drží se toho, co je v něm napsáno. Ten čas je blízko. (Zj 1, 3)

Po Letnicích byl apoštol Petr jako vyměněný. Ta ustrašená figurka velkých slov a malých činů mizí ze scény. Objevuje se Petr, Skála. Chodí do Chrámu, několikrát je vyslýchán veleradou. S pomocí Božího Ducha se obhajuje a snáší přesvědčivé argumenty. Stává se osobností prvotní církve. Rodící se zástupy křesťanů v Jeruzalémě na něj mohou být pyšné. Jenže... není jeho místo jinde? Není posláni Ježíšových učedníků jiné? Skutečně má obhajovat sám sebe a působit mezi svými? Copak Petr, skála Církve, zapomněl na Ježíšova slova „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium“? Copak se „celý svět“ usídlil v Jeruzalémě? Není snad výslovně poslán k lidem, kteří o evangeliu v životě neslyšeli? Petr si našel způsob života, který je zbožný, náboženský, „církvní“, ale rozhodně ne dynamický a apoštolský. Pán mu naštěstí posílá do cesty Kornéliu, pohana jak poleno. Zvládne Petr, pevně držící se tradic a zvyků svých otců, překročit sám sebe?

Úryvek ze Skutků apoštolů.

10, 34–43 (BOG+jäg)

Kornéliův křest a Petrovo prozření

Petr se [v Kornéliově domě] ujal slova a promluvil: „Teď opravdu chápu, že Bůh nikomu nestraní, ale v každém národě že je mu milý ten, kdo se ho bojí a dělá, co je správné. Izraelitům poslal své slovo, když dal hlásat evangelium, že nastává pokoj skrze Ježíše Krista. Ten je Pánem nade všemi.

Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, událo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel.

A my jsme svědky všeho toho, co konal v Judsku a v Jeruzalémě. Ale pověsili ho na dřevo a zabili. Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu, aby se viditelně ukázal ne všemu lidu, ale jen těm, které Bůh předem vyvolil za svědky, totiž nám, kteří jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání.

On nám přikázal, abychom hlásali lidu a se vši rozhodností dosvědčovali: To je Bohem ustanovený soudce nad živými i mrtvými. O něm vydávají svědectví všichni proroci, že skrze něho dostane odpuštění hříchů každý, kdo v něho věří.“

– Slyšeli jsme slovo Boží.

*K dnešní slavnosti se tradičně váže zpěv *Victimæ paschali laudes* z 11. století:*

My chválu vzdejme, křesťané, společně Jezu Kristu.

Kristus hříšné vykoupil, Beránek náš nevinný,

k Otci milostivě nás obrátil.

S životem se smrt utkala, již se vítězit zdála,

leč Pán, který umřel, živ kraluje.

Pověz nám Maria, cos na cestě viděla?

„Hrob Jezu Krista živého, ten jsem viděla, i slávu jeho.

Dva svědky anděly, u hrobu jak seděli:

Vstal Pán Kristus, má naděje, a předejde vás do Galileje.“

Věříme, žeš vstal zajisté, Pane Jezu Kriste.

Vyslyš nás křesťany a smiluj se.

V Jeruzalémě všichni poutníci zrovna vyspávali po sváteční večeři předchozího dne. Jen Marii Magdalské se spát moc nechtělo. Šla se raději podívat ke hrobu. Šla oplakávat svého Mistra a Učitele. Jenže kde teď je? Když nenachází tělo, kde se má nyní vyplakat?

(M – Marie Magdalská; E – evangelista)

Úryvek z evangelia podle Jana.

20, 1–9 (BOG+jäg)

Prázdný hrob

- E** Prvního dne v týdnu přišla Marie Magdalská časně ráno ještě za tmy ke hrobu a viděla, že je kámen od hrobu odstraněn. Běžela proto k Šimonu Petrovi a k tomu druhému učedníkovi, kterého Ježíš miloval, a řekla jim:
- M** „Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili.“
- E** Petr a ten druhý učedník tedy vyšli a zamířili ke hrobu. Oba běželi zároveň, ale ten druhý učedník byl rychlejší než Petr a doběhl k hrobu první. Naklonil se dovnitř a viděl, že tam leží pruhy plátna, ale dovnitř nevešel.
- Pak za ním přišel i Šimon Petr, vešel do hrobky a viděl, že tam leží pruhy plátna. Rouška však, která byla na Ježíšově hlavě, neležela u těch pruhů plátna, ale složená zvlášť na jiném místě.
- Potom vstoupil i ten druhý učedník, který přišel ke hrobu první, viděl a uvěřil. Ještě totiž nerozuměli Písmu, že Ježíš musí vstát z mrtvých.

– Slyšeli jsme slovo Boží.

Prázdný hrob je důkaz chybějící mrtvoly. Je chybějící mrtvola důkazem vzkříšení? V žádném případě. V hrobě přeci málokdo hledá život. „Vzali Pána z hrobu“, říká rozrušená Marie. V tuto chvíli rozhodně nepůsobí jako hlasatelka životní naděje (brzy se to změní). Také Petr stojí uprostřed prázdné hrobky... a nic. Hledal důkaz a potvrzení definitivního vítězství Smrti nad Ježíšem. To *nic*, co v hrobě našel pro něj má nulovou výpovědní hodnotu. Teprve třetí postava příběhu, učedník, „kterého Ježíš miloval“, došel k jakémusi závěru. K jakému? I evangelista Jan nad tím vrtí hlavou: vždyť „nerozuměli Písmu“. Když člověk vidí, má pocit, že věcem rozumí. Vidět a vědět jsou vesměs stejná slova. Oči však v tuhle chvíli jsou neužitečným služebníkem. Chce to uši k porozumění. Janův povzdech „ještě nerozuměli Písmu“ by nemělo platit o nás.

Jenže ono to o nás platí. Než „se odvážně vydat tam, kam se nikdo před námi nevydal“, raději hledáme řadu racionálních argumentů, proč to nejde. Nemáme důvod důvěřovat svým touhám a vysněným cílům. Bojíme se, že pokud bychom se rozhodli pro nějakou *hloupost* (1 Kor 1, 21), ztratili bychom pevnou půdu pod nohama. Ostatní by nás měli za *blázný* (1 Kor 1, 23), naše životní úroveň by klesla, těžce vybudovaný pocit bezpečí a zajištěnosti by se rozpadl. Apoštol Petr by o tom mohl vyprávět. Měl zkušenosti k nezaplacení. Když se pohyboval s Ježíšem, mohl s ním kdykoli mluvit. Když po Velikonocích žil společně s ostatními v Jeruzalémě, jeho moudrost a projevy Ducha, mnohé lidi fascinovala. Petrovo pojetí „víry“ ho drželo v komfortní zóně. Bezpochyby jako ostatní

z Ježíšových následovníků zažíval pochybnosti, musel čelit nepříjemným otázkám, potřeboval nacházet přesvědčivé odpovědi. Ale nebylo to jeho poslání! Raději zůstal učedníkem bez Učitele, než aby se stal jeho pokračovatelem. Nalezl si místočko, „církevnictví“, které mu vyhovovalo.

„Běžte k cizím lidem a jim hlásejte evangelium!“ Petr potřeboval slyšet osobní zkušenost víry *nějakého* Kornélia, aby si uvědomil význam Ježíšových slov. Možná naše církev ještě nedávno připomínala místo, „kam se chodí do kostela“ a kde věřící v poklidu saturují své náboženské potřeby, o kterých si sami říká, že by je měli mít. Uplynulý rok bohudíky otrásl touto představou a bezprostředně ukázal na čerstvé výhonky, které se dere na svět, touží po životě a jsou příslibem bohaté úrody (srov. Jan 12, 24; Mk 4, 26–29). Už před rokem jsme podobně jako Petr opustili ten svůj krásou oplývající *Jeruzalém* a s velikonočním evangeliem vykročili mezi cizí lidi. Mezi ty, kteří by se o něm bez naší přítomnosti neměli příležitost dozvědět. „Bůh nikomu nestrání“, říká v úžasu Petr a my to se svými zkušenostmi můžeme stejně tak dosvědčit.

5. ODPOVĚĎ PÍSMU

Blahoslavení, kdo perou svá roucha. Budou mít přístup ke stromu života a branami vstoupí do Města. (Zj 22, 14)

Apoštolské vyznání víry

Apoštol Pavel nás učí, že „křtem jsme byli ponořeni v Krista Ježíše... A jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých Otcovou slávou, tak i my teď musíme žít novým životem.“

Vyznejme nyní svoji víru:

Předsedající se postupně ptá přítomných:

Věříte v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země?

Odp.: Věřím.

Věříte v Ježíše Krista,

Syna jeho jediného, Pána našeho,

jenž se narodil z Marie Panny,

byl ukřižován a pohřben,

vstal z mrtvých a sedí na pravici Otcově?

Odp.: Věřím.

Věříte v Ducha svatého, svatou církev obecnou,
společenství svatých, odpuštění hříchů,
vzkříšení mrtvých a život věčný?

Od p.: Věřím.

Předsedající vyznání víry přítomných završí modlitbou díkůvzdání:

Všemohoucí Bůh, Otec našeho Pána Ježíše Krista,
nás vysvobodil z hříchu
a dal nám život z vody a z Ducha svatého.
Kéž v nás svou milost chrání,
abychom byli s Kristem spojeni na věky věků.

Modlitba věřících

Apoštol Pavel nás vybízí, abychom se ve shromáždění věřících obraceli
k Bohu prosbami, přímlovami i díky.

Určitě ho máme i za co chválit. (srov. 1 Tim 2, 1–2; Zj 7, 12)

Doporučuji v návaznosti na slyšené Boží slovo ve společném rozhovoru zformulovat 2× chvály, 2× díky, 2× prosby a 2× přímlovy. Až se budou jednotlivá zvolání pronášet, jako odpověď lidu lze použít „**Pane, ty jsi Vzkříšení a Život!**“.

ERC vybízí k modlitbám za nemocné a za lidi v karanténě, za ty, kdo jsou v první linii boje s epidemií, za zdravotníky, policisty, vojáky, hasiče a za všechny, kteří svou službou a nezištnou pomocí nesou riziko nákazy. Zároveň je vhodné vzpomenout na děti, studenty, aby měli v této době sebedisciplínu k učení a nacházeli inspiraci k vlastnímu rozvoji.

6. MODLITBA PÁNĚ

Blahoslavení, kdo jsou pozváni k Beránkově svatební hostině. Toto jsou pravá Boží slova! (Zj 19, 9)

Kdo se dává věst Božím Duchem,
smí se právem pokládat za Božího syna a dceru.
Bůh nám daroval postavení vlastních dětí,
které se k němu smějí obracet jako k milujícímu Otci

a jimž patří všechno, co patří jemu.
Duch svatý nás o tom ujišťuje.
Proto se nyní pomodleme modlitbu,
kterou nám odkázal Pán Ježíš:

Otče náš, jenž jsi na nebesích,
posvěť se jméno tvé.
Přijď království tvé.
Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.
Chléb náš vezdejší dej nám dnes.
A odpusť nám naše viny,
jako i my odpouštíme našim viníkům.
A neuveď nás v pokušení,
ale zbav nás od zlého.
(Neboť tvé je království i moc i sláva navěky.)
Amen.

7. DÍKŮVZDÁNÍ

Převzato z Kancionálu 411, sloky 1, 2, 10, 11, 12.

*O filii et filiae,
Rex caelestis, Rex gloriae,
morte surrexit hodie. Alleluia.*

Zazpívej, církvi, píseň chval,
Ježíš, náš vítěz; slávy Král,
dnes ráno z hrobu vzkříšen vstal, aleluja.

Třetího dne za svítání
zří přátelé Ježíšovi,
tentam je kámen hrobový, aleluja.

Jsou blažení, kdo uvěří,
co pouhým okem neuzří,
těm království mé náleží, aleluja.

Ve svátky Páně vzkříšení
vzdej chválu všechno stvoření,
Ježíši, dárce spasení, aleluja.

Zajásej, církvi, písněmi,
ať Bohu v nebi, na zemi
zpěv díkůvzdání stále zní, aleluja.

8. DOBROŘEČENÍ

Apoštol Pavel nás povzbuzuje: (srov. 1 Petr 1, 2–4; SNC)

„Bůh vás již dávno znal a vyvolil vás, abyste se stali jeho dětmi. Duch Svatý působil ve vašich srdcích, očistil vás krví Ježíše Krista, abyste žili životem jemu podobným. Ať vám Bůh bohatě žehná a vysvobozuje vás od všech úzkostí a strachů! Díky a čest vzdejte Bohu, Otci našeho Pána Ježíše Krista, že pro jeho milosrdenství jste mohli začít zcela nový život plný naděje, protože Ježíš vstal z mrtvých. Teď patříte do jeho rodiny, čeká vás tedy skvělé dědictví, které je nezničitelné, neposkvrněné a nevadnoucí. Je pro vás připraveno v nebi.“

Účastníci se žehnají znamením kříže:

V: Dej nám, Bože, své požehnání,
chraň nás všeho zlého a doved' nás do života věčného.

O: Amen.

V: Dobrořečme Pánu. Aleluja. Aleluja.

O: Bodu díky. Aleluja. Aleluja.

V ideálním světě by nyní následovala slavnostní pohoštění.

Když o tom mluvili, Ježíš stál uprostřed nich a řekl jim: „Pokoj vám! ... Máte tady něco k jídlu?“ Podali mu kus pečené ryby. (Lk 24, 36.41b.42)

